

MĚSTSKÁ KNHOVNA
75 31 HRANICE
přes Dřevy
Z P R A V O D A J
města Hranice a lázní Teplic n. B.

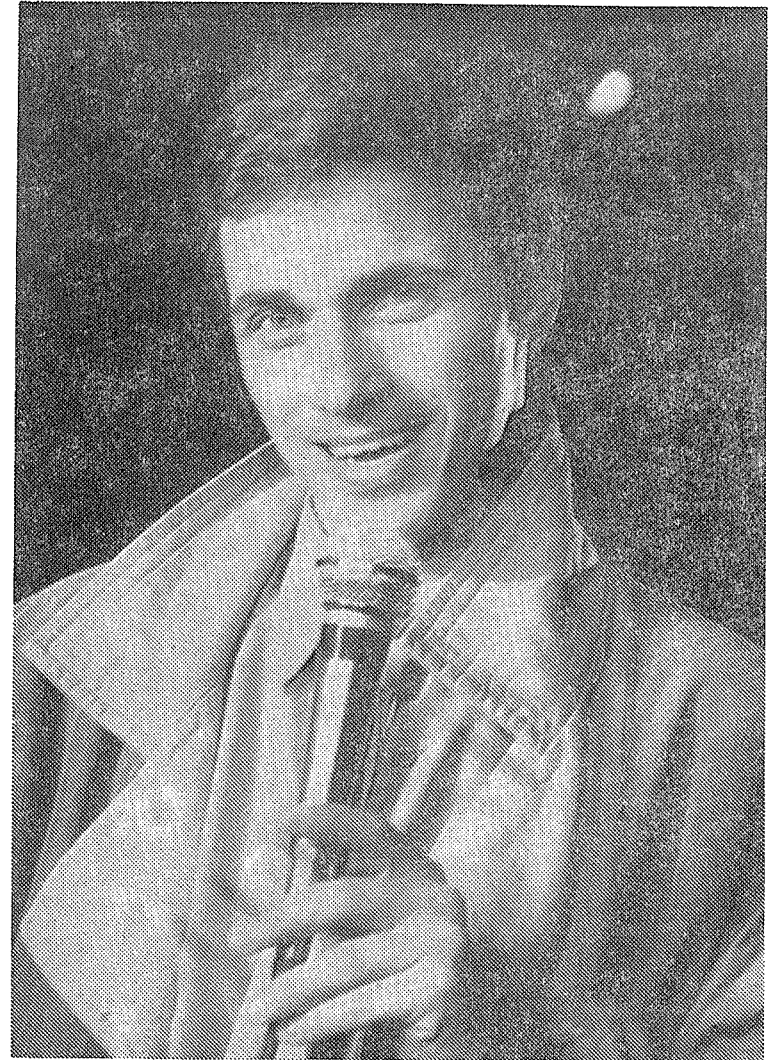

Foto: Petr Čepický.
Milan Hein v inscenaci Vebr versus Vebr.

LĚDEN 1986

Ročník XXVI.

Soudružky a soudruzi, vážení občané!

Uplynul jubilejní rok, ve kterém jsme v podmínkách města a jeho místních částech uvědomělou a poctivou prací a úspěšným splněním úkolů důstojně pozdravili pro nás všechny životně důležité 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Svědčí o tom výsledky pracovní aktivity a společenské iniciativy pracujících a občanů, které významně přispěly hodnotou díla 42.484 tisíc Kčs ke splnění volebního programu NF na léta 1981—85 na 109 % již k 9. květnu 1985. Stejně úspěšně byl také naplněn hodnotou díla 7.741 tisíc Kčs, tj. na 100,53 %, celoměstský závazekp ro rok 1985 již k 7. listopadu 1985 — k 68. výročí VŘSR.

Zásluhou cílevědomé a soustavné péče o zvelebení a všestranný rozvoj životního prostředí se podařilo v jubilejním roce zvítězit v okresní soutěži „za rozkvetlé město“.

Stejně velmi dobrých výsledků bylo dosaženo v politicko-výchovné a kulturně-společenské činnosti. Tato svým obsahem byla motivována výrazně probíhajícími výročími, což se projevilo příznivě jak v budovatelském úsilí, tak na utváření a bohatší náplni socialistického způsobu života občanů.

I ve sféře masové politické práce došlo k jejímu kvalitativně lepšímu sepětí s řešením každodenních aktuálních otázek života občanů a rozvoje města a jeho místních částí. Rovněž účinněji se promítá rozšířená působnost, zvýšená pravomoc a tím politická odpovědnost orgánů městského národního výboru při uskutečňování komplexního hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje města a jeho místních částí.

To vše je ve svém souhrnu výsledkem soustavné, cílevědomé, ideově výchovné a politicko-organizační práce městských orgánů, účinné masové politické a agitační činnosti stranických organizací, poslanců a občanských výborů a organizací sdružených v Národní frontě a zejména pracovní a společenské angažovanosti většiny občanů.

Využíváme proto této příležitosti a jménem městských orgánů vyslovujeme všem organizacím, pracujícím a občanům upřímné soudružské poděkování.

Vstoupili jsme do roku 1986, ve kterém se v březnu uskuteční XVII. sjezd KSČ a následně volby do zastupitelských sborů a národních výborů všech stupňů. Tyto významné události, stejně jako 65. výročí založení Komunistické strany Československa, významně ovlivní politickou, pracovní a společenskou aktivitu a iniciativu všech orgánů, organizací a každého občana.

Veškerá naše činnost bude aktuálně spojována s upevňováním naší ekonomické a obranné síly socialismu, s rozvíjením přátelství a prohlubování spolupráce se všemi zeměmi socialistického společenství, zejména se Sovětským svazem, který je pevnou zárukou našich životních jistot a dalších perspektiv.

Vyslovujeme v této souvislosti přesvědčení, že bude využito všech zkušeností s rozvojem pracovní, společenské a politické iniciativy orgánů a organizací a občanské aktivity při uskutečňování náročných úkolů prvního roku 8. 5LP a volebního programu NF ve prospěch dalšího zkvalitnění životních podmínek a spojeného života občanů města a místních částí.

Vždyť jen každodenní, uvědomělá a poctivá práce je morální povinností nás všech, ve prospěch dalšího růstu životní úrovně a socialistické společnosti i nejlepším příspěvkem ve společném boji za zachování míru.

Přeje všem pracujícím a občanům města a jeho místních částí při nástupu do jubilejního roku — 65. výročí založení KSČ především mnoho zdraví, pracovních a osobních úspěchů a život v míru.

„Rozvojem občanské aktivity a iniciativy vstříc XVII. sjezdu KSČ!“

Vítězslav Hons, v. r.,
předseda MěstNV

Václav Dohnal, v. r.,
předseda MěstV KSČ a NF

Výroční bilancování Svazarmovců

Ke svému výročnímu bilancování se v minulých dnech sešli hraničtí svazarmovci. Městský výbor Svazarmu v Hranicích řídí v současnosti 12 základních organizací ve městě a 9 ZO na vesnici. Městská organizace Svazarmu má celkovou základnu v počtu 2 008 členů.

Radostným zjištěním je, že od minulé konference vzrostla členská základna o více než 150 nových členů, převážně z řad mládeže. Je to především tím, že městský výbor společně s jednotlivými ZO věnují práci s mládeží náležitou pozornost. V posledních letech představuje branná výchova a příprava dětí do 15 let a mládeže významnou složku veškeré svazarmovské činnosti v Hranicích. Kladem její práce je skutečnost, že ve většině ZO pracuje svazarmovský dorost. Navíc základní organizace dokáží přitažlivými formami organizovat celou řadu branné výchovných a sportovních akcí pro děti a mládež, kterými vhodně působí na další stovky mladých lidí v našem městě. Nejvíce přitažlivé a oblíbené jsou ukázky techniky využívané v jednotlivých odbornostech, různé výstavy, branné pochody a závody, střelecké soutěže, jízdy minikár, radioamatérství, vystoupení kynologického klubu apod. Velký ohlas má u mládeže a hranických občanů již tradičně pořádaný Branný den ke dni ČSLA. Ocenění si rovněž zaslouží svazarmovci zapříkladnou spoluprací se SSM, PO, domem pionýrů a mládeže, občanskými výbory a dalšími organizacemi NF. Svazarmovci pro ně zabezpečují organizačně i materiálně branné i sportovní akce. Na mnohých těchto akcích se podílejí svým bohatým a hodnotným programem. Nejlepších výsledků v práci s mládeží dosahují ZO střeleckého sportovního klubu, ZO Sigma, ZO Aeroklub, ZO CVH. Z vesnických organizací pak patří mezi nejlepší ZO Potštát, Skalčička, Jindřichov a Střítež. Hlavní podíl na kladných výsledcích v tomto směru patří soudruhům: Ježovi, Fojtíkovi, Vítámvásovi, Frýdkovi, Svatoňovi, Podešvovi, Hanzelkovi, Michalčákovi a Rušarovi.

Za hodnocené období dosáhli členové Svazarmu velmi dobrých výsledků při plnění volebního programu a uzavřených socialistických závazků k významným výročím. Veškeré závazky čestně a beze zbytku splnili. V akci „Z“ odpracovali svazarmovci 3 413 brigádnických hodin, na vlastním zařízení 19 071 hodin, na pomoc zemědělství 9 041 hodiny. Sesbírali a odevzdali sběrným surovinám 123 tun kovového šrotu a 2 050 kg papíru. Podobnými výsledky se nemůže pochlubit žádná z dalších organizací NF v Hranicích. Hřejivých výsledků dosáhli svazarmovci i celé řadě akcí a soutěží pořádaných jak v ČSSR, tak také v zahraničí.

Výborných výsledků mají na svém kontě nejvíce mladí sportovci Sportovní střeleckého klubu. Vedle osvědčené reprezentantky ČSSR Yvonne Ježové, vyrůstají zde další vynikající sportovní střelci. Do reprezentace byla zařazena Zuzana Frišová, cenných úspěchů dosahují rovněž Ludmila Jemelková, Pavel Halaxa, František Pavlát a další. Velmi dobrých výsledků ve své činnosti dosahují rovněž členové ZO HI-FI klubu, hovoří o tom výmluvně řada ocenění, které se jim dostalo. I. a II. stupně za obětavou práci. Za rozvoj Svazarmu ČSR, nejlepší sportovec Svazarmu ČSR, kraje apod. V loňském roce byl klub vyhodnocen jako nejlepší svazarmovský kolektiv ČSR v oblasti elektroniky. Příkladnou aktivitu vyvíjí také ZO AMK camp, která velmi dobře obhospodařuje středisko Autokempu a nabízí automotoristům z celé naší vlasti příjemný pobyt ve 45 chatkách o kapacitě 130 lůžek. V rámci oslav Vítězného února organizují členové manifestační jízdu. Ve spolupráci se Státní pojišťovnou, dopravním inspektorátem provádějí technické prohlídky u 400 vozů ročně.

Mezi velmi aktivní patří rovněž ZO — kynologický klub, který patří mezi nejstarší v celé republice, v letošním roce oslavil tento klub 43. výročí svého založení. Klub má uzavřenou dohodu s domem pionýrů a mládeže a s I. ZDŠ

v Hranicích. Pro školní děti organizuje dvakrát ročně Dukelský závod branné zdatnosti, zúčastňuje se se svým programem Branného dne, oslav MDD. Pro pionýry provádí besedy a ukázky výcviku psů, pro své členy pořádá Sokolovský a Dukelský závod. Letos uspořádali již 32. ročník stradičního Partyzánského závodu o putovní pohár města Hranic, tento závod patří k nejtěžším v celé republice.

Velmi dobrých výsledků na úseku práce s mládeží dosahuje ZO Aeroklubu. Úspěšně rozvíjí práci s mládeží v kroužcích mladých letců a parašutistů. V roce 1984 bylo v těchto kroužcích zapojeno 50 mladých letců a parašutistů do 15 let. V letošním roce dosahuje jejich počet 70. Na dobré úrovni je i činnost dalších ZO Svazarmu.

I přesto, že městská organizace Svazarmu v Hranicích dosáhla za hodnocené období pozitivních výsledků své činnosti, je si vědoma toho, že je stále co zlepšovat. Úkoly které si vytyčili nejsou rozhodně malé, svazarmovci z našeho města jsou však odhodláni, udělat vše potřebné pro jejich splnění. Proto také chtějí na počest XVII. sjezdu KSČ a 35. výročí založení Svazarmu rozvinout širokou iniciativu, kterou by důstojně přispěli k dalšímu upevnění autority a aktivního podílu Svazarmu na branném systému naší socialistické vlasti.

Jaroslav Rychlý

Kapitolky z topografie města Hranic.

PhDr. Bohumír I n d r a

BÝVALÁ ŽIDOVSKÁ RADNICE — OBECNÍ DŮM čp. 728 v Janáčkově ulici

Dvoupatrový městský dům čp. 728 na rohu náměstí a Janáčkovy ulice s bývalou synagogou na dvorním traktu budovy, je historicky nejvýznačnějším objektem zaniklé židovské obce hranické, jejímž jádrem bylo 17 domů Židovské ulice (dnešní Janáčkovy ulice), táhnoucí se odtud po obou stranách až na malé náměstí před zámkem. Původně jednopatrový dům s ízkým domovním podloubím a krámkou, dnes uzavřenými, je též posledním zbylým svědkem vzhledu židovského podloubí a krámků domů Židovské ulice, které byly v druhé polovině 19. století a později zcela přestavěny. Po celou dobu trvání židovské obce od jejího založení v první polovině 17. stol. až do násilné její likvidace a zániku v roce 1942 byl tento dům správním a kultovním (náboženským) centrem celé obce, místem všech schůzí, porad a rozhodnutí jejích představitelů a zástupců. Do nové organizace školství koncem 18. století byla tu umístěna také stará hebrejská židovská škola, přemístěná pak jinde.

První židé se usadili v Hranicích s povolením vrchnosti už před třicetiletou válkou. V roce 1611 odevzdal hranický pán Karel Pergar z Pergu měšťanský dům, který koupil, židu Josefovi, druhý městský dům odevzdal r. 1618 židu Abrahamovi Václav Mol z Modřelic. Oba vzali za to od nich vysoké částky peněz v hotovosti. Další městské domy a domky, ležící při hradební zdi v pozdější Židovské ulici, značně pobořené za válečného dobývání města v letech 1621—1627, koupili židé od jejich majitelů nebo je získali od nich jako věřitelé za půjčené peníze, které dlužníci nezaplatili ve stanovené lhůtě. Tyto domy jim však nebyly zapsány do městských knih, protože židé nesměli držet domy ve městě ani na předměstí.

Teprve když nová hranická vrchnost kardinál František z Dietrichštejna, olomoucký biskup, který získal města Hranice a Lipník s oběma konfiskovanými panstvími darem od císaře, potvrdil v privilegii, daném městu Hranicím r. 1629, židům držbu domů ve městě, které nabyli do toho roku, byly jim domy zapsány do purkrechtních knih městských. Podle privilegia byli povinni platit z těchto domů městské obci hranické purkrechtní peníze, domovní platy a peněžní sbírky

jako jiní hraničtí měšťané, nesměli však vykonávat žádnou městskou živnost ani řemeslo, ani žádné šenky, a škodit tak hranickým měšťanům.

Všichni tito první židé přišli do Hranic ze sousední velké a významné židovské obce v městě Lipníku n. Bečvou, založené již koncem 15. století Vilémem z Parnštejna a jím chráněné. Lipenští židé udržovali po celé 16. století čilé obchodní a věřitelské styky s hranickými obchodníky a měšťany.

Základní privilegium hranické židovské obce, potvrzujícím její samostatnost a nezávislost na křesťanské obci města Hranic, vydal jim r. 1637 kardinálův nástupce a nový držitel města kníže Maxmilián z Dietrichštejna. Potvrdil jim nejen držbu 17 městských domů, které drželi (další již nesměli kupovati), ale stanovil v 11 artikulích základní práva hranických židů a jejich vztah ke křesťanské obci hranické. Potvrdil jim osvobození od všech robot a městských hlídek na hradbách a zdech městských, za to však se měli jako dosud srovnati s křesťanskou obcí a dávat jí náhradou střelný prach a olovo. **Potvrdil jim židovskou školu neb synagogu, jak ji dosud měli, židovský hřbitov na předměstí, který užívali, a dovolil, aby si zřídili vodní jámu neboli židovskou lázeň podle židovského obyčeje. Povolil jim zabíjet dobytek a výsek masa i jeho prodej v židovských domech židům i křesťanům, dovoz košerovaného vína k židovským svátkům, provozování krejčovského řemesla mezi židy a nerušený nákup a prodej ovčí vlny a jiné obchody jakýmkoliv zbožím, do křesťanských řemesel se však neměli míchat. Spory s křesťany měli přednést vrchnosti, která je měla srovnat.** Toto privilegium bylo později potvrzeno dalšími držiteli města a panství, a rozhojněno novými výsadami. Za udělení privilegia zaplatili židé knížeti vysokou částku peněz, kromě toho platili pak každoročně vrchnosti z každé osoby tzv. ochranný plat, platy na kontribuci, z každé rituální porážky dobytka aj.

Privilegium potvrzovalo hranickým židům ochranu židovské obce, trvajících zřejmě již od počátku třicátých let, její židovské školy neboli synagogy i židovského hřbitova. Do čela obce postaven volený židovský rychtář, potvrzený a odpovědný vrchnosti, který s 2 přísežnými a 4 přisedicemi spravoval všechny záležitosti židovské obce, a jako zástupce vrchnosti rovnal také právní spory jejich příslušníků. Zavedeny vlastní židovské knihy smluv pro zápisy kupů a změn držby židovských domů i jiné rychtářské knihy sporů, dluhů apod. Všechny byly psány hebrejsky až do konce 18. století, kdy bylo nařízeno vést je německy. Do purkrechtních knih křesťanské obce hranické nebyly pak židovské domy již zapisovány.

Židovská škola neb synagoga, potvrzená privilegiem, byla od třicátých let 17. století umístěna v domě čp. 728 (označovaném židy jako 1. dům židovské obce), který byl odkoupen od původního majitele a přeměněn na obecní dům židovské obce. Byl současně úředním sídlem a působištem židovského rychtáře a židovských soudců. Zasedalo tu později také představenstvo židovské kultovní obce a synagogy, v čele s rabinem, učiteli hebrejské školy aj. V domě byla uložena všechna obecní privilegia, právní smlouvy, úřední knihy a akta židovské obce i právní smlouvy, jednotlivých židů, dále úřední pečetidla židovské obce aj. Dům patřil až do roku 1753 židovské obci, toho roku však pro naprostý nedostatek bytů a rostoucí počet židovských rodin, tisících se v 16 židovských domech (v křesťanských domech nesměli bydlet), byly tři dílce předního domu prodány 3 židovským rodinám, větší část domu s dřevěnou budovou synagogy na dvoře domu zůstaly však v majetku obce. Židovská škola byla v osmdesátých letech 18. stol. za josefinských reforem přeměněna na normální německou židovskou školu a přemístěna na úřední příkaz do židovského domu na rohu Židovské ulice a Zámeckého náměstí, ležícího proti zámku, stavebně později spojeného se sousední budovou hostince (dnešní Lidové školy umění).

Tisnivé bytové poměry židovské obce narůstaly již koncem 17. století přicho-

dem nových rodin, vypuzených z Vídně a Rakous a počátkem 18. století dalšími uprchlíky z Polska. Nutily k rozdělení domů na díly a k prodeji jednotlivých pokojů a přízemních krámků různým rodinám. Zpravidla bydlely 4 až 6 rodin v jednom domě. Pro nebezpečí zavlečení nakažlivých chorob do města zřídila Židovská obec na příkaz vrchnosti už r. 1691 z pustého předměstského domu v Bělotínské ulici prodaného jí vrchností, ležícího u mlýna proti Židovskému hřbitovu, tzv. Židovský lazaret pro nemocné a povinný pobyt židů, procházejících městem, podezřelých nositelů nakažlivých chorob.

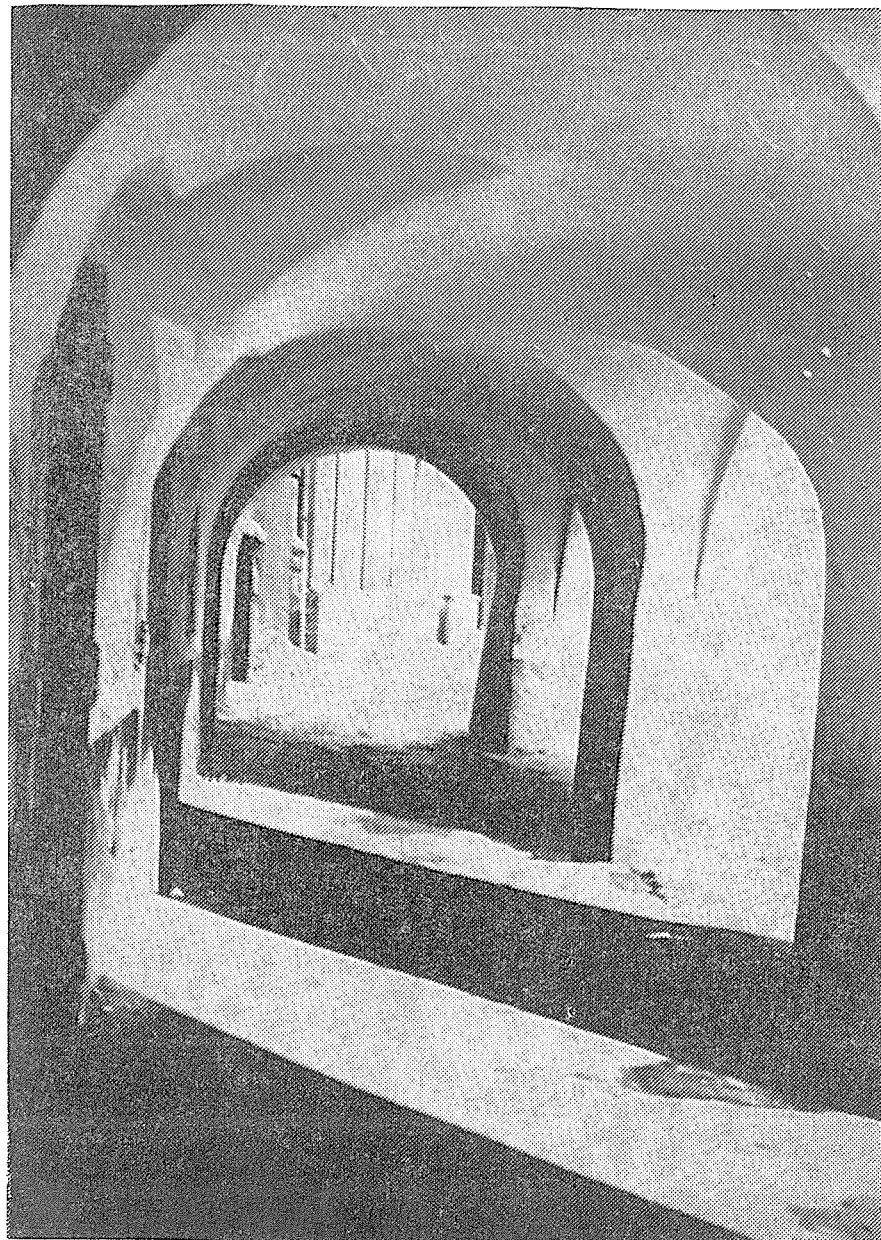
Velké změny v postavení židů nastaly ve druhé polovině 18. století za osvěcenských reforem Marie Terezie a Josefa II. **Bylo zrušeno povinné nošení odlišných šatů a znamení židům a židovkám, uloženo jim však změnit dosavadní užívaná židovská jména a přijmout nová příjmení, která byla r. 1784 prohlášena za jedině platná a závazná pro všechny zápisy do gruntovních knih, matrik atp. Nová jména hranických židů, volená zčásti podle původu apod., byla převážně německá. Už v roce 1780 byl vrchností stanoven a omezen počet židovských rodin hranické Židovské obci na 120 a nesměl být překročen. Místo hebrejsky psaných gruntovních knih, matrik aj., byly zavedeny nové německé psané knihy židovské obce podle předepsaných formulářů.**

Aby odpomohl tísnivé bytové situaci Židovské obce prodal kníže Dietrichštejn r. 1803 židům pustou vrchnostenskou olejnu (dříve mlýn), na říčce Ludině při Černotínské městské bráně, z níž si zřídili 4 domy, a v r. 1836 pak ještě pustinu tzv. fajánsové fabriky (dříve tzv. Světlíkuv dvůr), v Horní ulici, z níž si zřídili dalších 10 domků. Celkový počet židovských domů, patřících k židovské obci, se tak zvýšil na 34 domů.

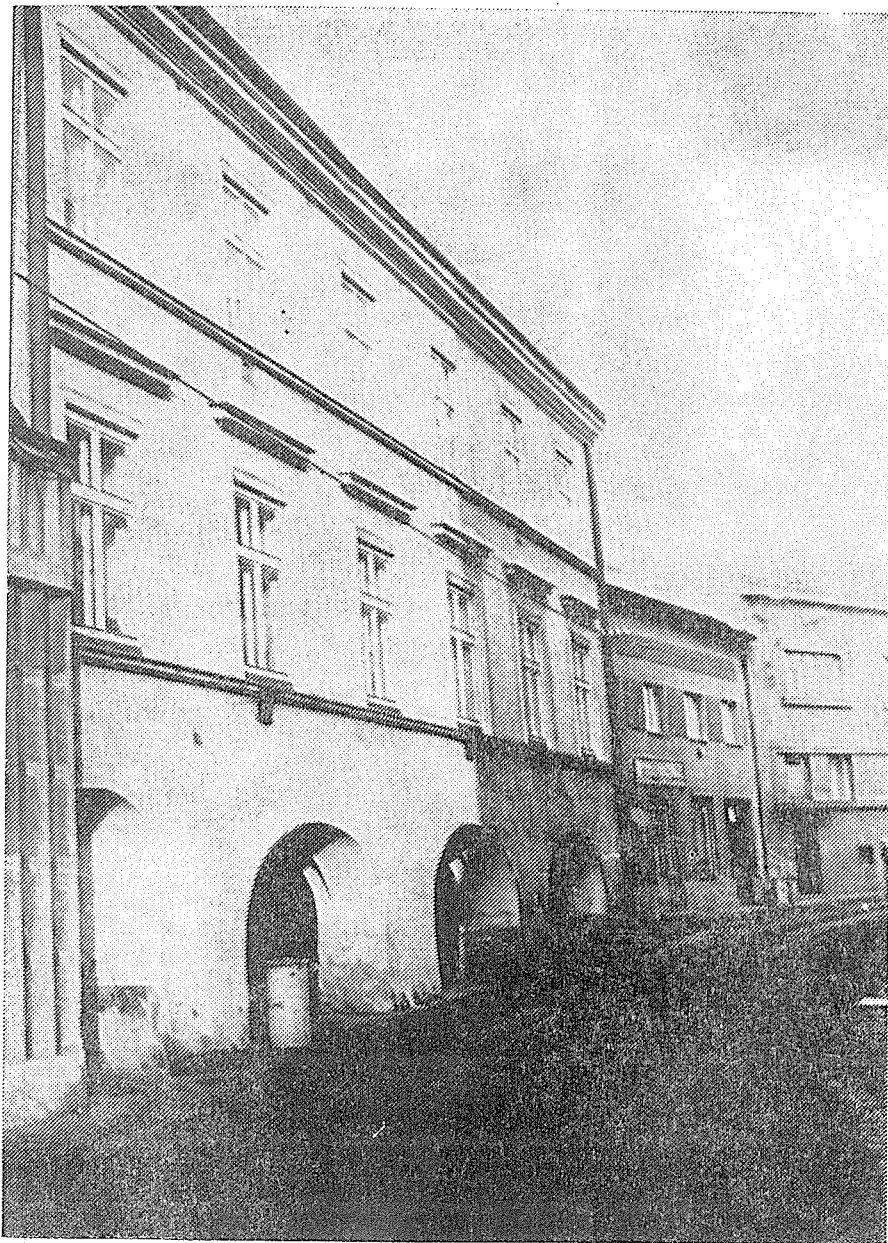
Po zrušení poddanství v roce 1848 stali se židé rovnoprávními občany ve státě. Židovská obec hranická s rychtářem, podléhající dosud vrchnosti, byla **ustavena nově jako samostatná politická obec židovská Hranice s vlastní správou, nezávislou na městu Hranicích, podřízenou okresnímu hejtmanství jako jiné samostatné obce. V čelo postaven volený purkmistr (starosta) židovské obce s 2 radními a 6 členy obecního výboru.** Prvním starostou byl zvolen Sigmund Wolf. Zvolení starostové židovské politické obce byli současně předsedy židovské kulturní (náboženské) obce až do roku 1885, kdy došlo k oddělení správy politické obce od kulturní obce, do jejíhož čela postaven pak volený představený (starosta) s náměstkou a 15 členy výboru.

Po konstituování samostatné politické obce židovské v Hranicích byly vykoupeny zpět všechny podíly obecního domu čp. 728 pro židovskou radnici. Schůze židovské obecní rady a představitelů židovské kulturní obce konaly se pak v této budově až do roku 1897, kdy po vystavění nové jednopatrové školní budovy německé židovské školy na místě dvou vykoupených a zbořených židovských domů v Židovské ulici byly do nové budovy (dnešní čp. 733) přestěhovány také kanceláře starostenského úřadu židovské politické obce.

Po zřízení Československé republiky byla počátkem r. 1919 zrušena samostatná židovská obec a spojena s městem Hranicemi. Všechny domy bývalé židovské obce, označené při číslování domů v r. 1771 římskými čísly, byly přečíslovány arabskými čísly 728 až 758, jež navazovaly na poslední popisné číslo městských domů. Posledním starostou židovské politické obce hranické byl obchodník Adolf Schlesinger, posledním obecním tajemníkem Berthold Thorž, zemř. 1941, správce německé židovské jednotřídní školy, v r. 1919 rovněž zrušené. Židovská náboženská obec, trvající dále, byla pak v obecním zastupitelstvu města Hranic zastoupena až do okupace svými volenými zástupci. Podle sdělení starších občanů byla Židovská ulice až do r. 1918 uzavírána na noc silným řetězem, znemožňujícím vjezd a výjezd židovských povozů, stojících přes noc v ulici. Veškerá frekvence městem vedla jen souběžnou ulicí (Zápotockého).

Poslední nízké podloubí bývalé Židovské ulice domu čp. 728. Foto M. Hlubinková.

Bývalá židovská radnice čp. 728 v Janáčkově ulici. Foto M. Hlubinková.

Po zrušení politické obce židovské byly všechny písemnosti židovské obce a židovské školy přestěhovány do obecního domu čp. 728, který byl v letech 1898—1899 přestavěn a zvýšen na dvě poschodí. Přízemní nízké podloubí a obchůdky zůstaly však nezměněny. Na dvoře domu byla už v roce 1863 postavena nová zděná budova synagogy na místě staré, již zcela zchátralé.

Představenstvo židovské náboženské obce konalo své schůze a porady nadále v obecním domě až do okupace v r. 1939, kdy bylo nacisty přeměněno na tzv. místní úřadovnu Židovské rady starších v Praze. Posledním zvoleným dlouholetým předsedou židovské náboženské obce byl obchodník kůžemi Zikmund Benisch, zemř. 1941, který vedl také židovskou matriku. Rituelní funkce vykonával do r. 1940 kantor Albert Schlesinger, který vyučoval též náboženství. Místo rabína nebylo po odchodu posledního rabína dr. Jakuba Rabinowicze r. 1937 do Palestiny již více obsazeno. Okresní rabináta zabíral v té době kromě soudního okresu Hranice také okres Valašské Meziříčí. Po smrti Benische byl určen k vedení matričního úřadu a židovských záležitostí Zikmund Pollak a po jeho smrti r. 1942 Alfred Hein, zemř. pak v koncentračním táboře.

Násilná deportace hranických židů r. 1942 do nacistických vyhlazovacích táborů ukončila více než třísetletou existenci a historii hranické židovské obce. Zbýlé písemnosti židovské obce a školy z 18. — 19. století byly odeslány do Prahy a jsou dnes uloženy spolu s některými kultovními předměty obce ve Státním židovském muzeu v Praze. Židovské matriky byly nacisty v Praze spáleny, dochovaly se však úřední opisy posledních matričních svazků se zápisy od počátku 20. století. Z gruntovních knih židovské obce jsou dochovány všechny německy vedené svazky od r. 1780, uložené v pobočce Státního archivu Opava v Janovicích u Rýmařova. Pozdější zápisy od druhé poloviny 19. století jsou v pozemkových knihách města Hranic.

Zabraná a vyklízená budova židovského obecního domu, někdejší židovské školy a radnice, byla za okupace využita pro umístění kanceláří lístkového hospodářství městského úřadu a městského muzea, instalovaného v r. 1943 do rekonstruované budovy synagogy, kde je umístěno dosud. Obytnou budovu čp. 728 s budovou bývalé synagogy koupila po restituci r. 1951 církev československá v Drahotuších, která zřídila v přední budově kromě bytu místní sbor.

Prameny: Purkrechtní knihy města Hranic, gruntovní knihy židovské obce.

Archivy velkostatků Hranice a Hranice—Lipník nad Bečvou, Státní archiv Opava. Fotoarchiv Krajského střediska státní památkové péče v Ostravě.

Z historie tělovýchovy a sportu v Hranicích

V příštím roce oslaví tělovýchova a sport v našem městě 100. výročí svého založení. Při této příležitosti chceme hranickým občanům přiblížit počátky i bohatou historii, kterou v Hranicích tělovýchova a sport procházely. Proto počínáme lednovým číslem, budeme ve Zpravodaji pravidelně uveřejňovat jednotlivé části ze stoleté a velmi úspěšné historie hranické tělovýchovy a sportu.

Z podnětu KMTV a TJ Sigma připravuje s použitím knih 80a 90 let tělovýchovy v Hranicích — Jaroslav Rychlý (člen komise pro mládež a tělovýchovu).

Část první

Počátky tělovýchovy v Hranicích

U kolébky hranické tělovýchovy stáli příslušníci mladé české inteligence a buržoazie ze spolku Beseda. Ti v roce 1887 zakládají v Hranicích jednotu Sokol. Na ustavující valné hromadě, konané údajně 21. srpna 1887, byl zvolen první

výbor. Do jeho čela se dostal jako tzv. vladyka (předseda) tehdy osmadvaceti-letý průbojný představitel hranické buržoazie Antonín Kunz, který teprve před čtyřmi roky přišel do Hranic a zde v krátké době z dílny na zhotovování a opravy hospodářských strojů budoval nadějný a na tehdejší poměry veliký podnik. Jeho náměstkem v Sokole byl zvolen advokát dr. E. Kalus, jednatelem poštovní úředník F. Lejskal a náčelníkem advokátní koncipient dr. F. Hambálek. Po prvé se objevily červené sokolské košile při veřejné slavnosti založení Sokola ve dnech 17. a 18. září 1887. S počátkem měla jednota 62 členů. Byli to převážně řemeslníci a jiní živnostníci, ostatní pak z řad inteligence, tj. 2 právníci, 1 lékař, 2 kněží, 2 učitelé a 5 úředníků. V dalších letech zaznamenává počet členů jednoty vzestupnou tendenci, takže v roce 1902 čítá jednota 98 příslušníků. Volební vítězství Čechů v Hranicích v roce 1903 přivedlo do řad Sokola další inteligenci, pro niž do té doby začlenství v Sokole hrozilo pronásledování a časté překládání. Do roku 1914 tvoří inteligence 40 procent členstva, mezi nimi je většina učitelů a obecních i státních úředníků. Dlouhou dobu nenajdeme v Sokole ženy. Teprve na podzim roku 1903 byl založen také ženský odbor s 50 členkami a 6 dorostenkami.

Po 25 letech existence v roce 1912 soustřeďovala jednota 206 členů a v předvečer první světové války 220 dospělých, z toho 160 mužů a 60 žen. Dosti dlouho trvalo, než mohlo cvičit také žactvo. Až v roce 1912 povolily úřady školní mládeži docházku do cvičení. V příštím roce už navštěvovalo cvičební hodiny 70 hochů a 50 dívek, pro něž se dosti nesnadno opatřoval potřebný počet cvičitelů. V roce 1913 již vystupovala mládež na Dětském dnu, pořádaném Národní jednotou. Pro příští rok připravil Sokol vlastní Dětský den. Značné starosti hned od začátku měla jednota s opatřením vhodných podmínek pro cvičení. Jediná tělocvična v Hranicích (kromě prostorných sálů ve vojenských ústavech) byla tehdy v německém gymnasiu. A tak v prvních dobách po založení Sokola se cvičilo za příznivého počasí v zahradě domu čp. 72 na náměstí vedle radnice. Poněvadž nebylo nářadí, byla na pořadu jen prostná. Na jaře roku 1888 se začalo cvičit v Čaputově dvoře (v dnešní Komenského ulici) na nářadí jež věnoval vladyka Ant. Kunz. Pro zimní cvičení byla pronajata místnost v zahradní budově u p. Hessa čp. 317 v nádražní třídě (dnes třída 1. máje). Cvičenci se zde scházeli vždy v neděli a ve svátek odpoledne. Do prvního skutečného tělocvičného sálu vstoupili hraničtí sokolové na podzim roku 1899, když jim byla propůjčena tělocvična v nové budově obecných škol. Z tělocvičného nářadí měla jednota hrazdy, bradla, koně a kužely, vypůjčila si kozy, kruhy, žebře, šplhadla, tyče a činky. V roce 1906 poskytla nová česká správa hranického Sokolu tehdy jednu z nejvhodnějších tělocvičen ve městě, v nové budově školy (v dnešní I. ZDS). Její předností byla nejen prostornost, ale i šatny a sprchy, nevýhodou však umístění pod bytem ředitele, jehož hluk rušil, proto musela být cvičení omezena jen na dva dny v týdnu. Všechny tyto potíže vyvolaly brzy snahu vybudovat vlastní tělocvičnu. V roce 1889 byl poprvé založen fond na stavbu tělocvičny. Novou formu dostaly tyto snahy založením Družstva ke zřízení tělocvičny Sokola 2. února 1901. Družstvo převzalo jako základ česká správa hranického Sokolu tehdy jednu z nejvhodnějších tělocvičen ve městě, v nové budově školy (v dnešní I. ZDS). Její předností byla nejen prostornost, ale i šatny a sprchy, nevýhodou však umístění pod bytem ředitele, jehož hluk rušil, proto musela být cvičení omezena jen na dva dny v týdnu. Všechny tyto potíže vyvolaly brzy snahu vybudovat vlastní tělocvičnu. V roce 1889 byl poprvé založen fond na stavbu tělocvičny. Novou formu dostaly tyto snahy založením Družstva ke zřízení tělocvičny Sokola 2. února 1901. Družstvo převzalo jako základ česká správa hranického Sokolu tehdy jednu z nejvhodnějších tělocvičen ve městě, v nové budově školy (v dnešní I. ZDS). Její předností byla nejen prostornost, ale i šatny a sprchy, nevýhodou však umístění pod bytem ředitele, jehož hluk rušil, proto musela být cvičení omezena jen na dva dny v týdnu. Všechny tyto potíže vyvolaly brzy snahu vybudovat vlastní tělocvičnu.

V roce 1889 byl poprvé založen fond na stavbu tělocvičny. Novou formu dostaly tyto snahy založením Družstva ke zřízení tělocvičny Sokola 2. února 1901. Družstvo převzalo jako základ česká správa hranického Sokolu tehdy jednu z nejvhodnějších tělocvičen ve městě, v nové budově školy (v dnešní I. ZDS). Její předností byla nejen prostornost, ale i šatny a sprchy, nevýhodou však umístění pod bytem ředitele, jehož hluk rušil, proto musela být cvičení omezena jen na dva dny v týdnu. Všechny tyto potíže vyvolaly brzy snahu vybudovat vlastní tělocvičnu.

cení a rozvinutí nového sokolského praporu. Župní cvičení 9. července 1893 se konalo za účasti 224 krojovaných sokolů nejen v téměř celé Moravě, ale i z Vídně. V průvodu kráčeli vedle sebe svorně příslušníci mnoha spolků. Na cvičišti v Teplicích přihlížely tomuto svátku tělovýchovy tři až čtyři tisíce lidí. Župní slet 26. července 1903 se stal v Hranicích nejen vyvrcholením dosavadních sokolských snah, ale i velkou manifestací Českého lidu na Moravě. Jen v průvodu který prošel od Kunzovy továrny do Teplic, se účast odhaduje na šest tisíc lidí v sokolských i národních krojích. Podle zpráv svědků obsadili diváckí nejen cvičiště, ale i silnice a stráň nad tratí, takže celková účast dosáhla až počtu 15.000 osob. Líbilo se cvičení dorostu i členstva, největší úspěch však měly přerovské ženy, neboť šlo o první vystoupení žen v Hranicích.

KLUB MLADÝCH PIONÝRŮ

Ukázka ošetření raněného.

Není vůbec důležité kdo byl první a kdo poslední. Zvítězili přece všichni, kdo se zúčastnili a dokázali, že je-li chuť sportovat a hrát si, neodradí ani chladné počasí.

Klub mládeže při SK ROH si může připsat k výčtu svých akcí další úspěšnou. Opět dokázal, že svou působností ve městě chce přispět k obohacení společenského života na všech jeho úsecích.

M. Vývoda

Dne 6. listopadu 1985 uspořádal Klub mladých při SK ROH ve spolupráci s Pionýrskou organizací mjr. Gricenka branný závod u příležitosti oslav VRŠR.

I přes nepříznivé počasí se závod zúčastnilo 29 tříčlenných družstev. Tato velká účast byla překvapením i pro samotné pořadatele.

Již na startu závodu prokázali účastníci své znalosti ve všeobecném testu o dějinách a současnosti Pionýrské organizace. Také se dověděli a sami předvedli, jak pracovat s mapou a buzolou a také, jak by si poradili při zranění svého kamaráda. Pak následoval závod, při kterém museli pionýři překonávat přirozené i připravené nástrahy na trati. Klukům se nejvíce líbila střelba vzduchovkou, ale dobrých výsledků v této disciplíně dosahovala i děvčata. Poslední disciplínou byl hod granátem a potom již družstva přibíhala do cíle, kde na ně čekal horký čaj.

Střelbou ze vzduchovky za asistence příslušníků ČSLA byli nejvíce nadšeni kluci.

ČINNOST KLUBU MLADÝCH A JEHO DALŠÍ PLÁNY

Duben 1985 byl měsícem, kdy se v našem městě zrodil Klub mládeže. Kolektiv mladých lidí se rozhodl svou dobrovolnou činností přispět k vylepšení kulturního života ve městě. Získali pro svou myšlenku Sdružený klub ROH v Hranicích, který se stal jejich zřizovatelem, tzn., že v rámci svých možností připravil podmínky pro zahájení činnosti a v plném rozsahu za ni odpovídá. Ale činnost jako taková zůstala na bedrech nadšenců. Předsedou Klubu mládeže byl jmenován ing. Miloslav Pulkert, který od té doby žije mezi Sigmou k. p., kde je zaměstnán, mezi Sdruženým klubem ROH a fotbalovým hřištěm. Ale přesto stačil připravit několik odpovědí na naše otázky.

Jaké byly začátky Klubu mladých?

Hned v počátečním období naší činnosti jsme si práci rozdělili. Vytvořili jsme pracovní kolektivy, kterým říkáme sekce, a sice: sekce rocková a folková, sekce sportovní a turistická, sekce společenské zábavy. Všechny souběžně připravovaly odpovídající akce. O mnohých z nich bylo na stránkách tohoto měsíčníku napsáno víc než dost včetně obrazové dokumentace. Ale přesto znovu připomínám naše poslechové večery, o které se nejvíce zasloužili MUDr. Pavel Drbušek, Vojta Janiček a Bedřich Novák. Uskutečnili jsme také zajímavá setkání s folkovými zpěváky a skupinami, z nichž vrcholnou akcí byla přehlídka „Hranický folkoktejl“. Na tuto akci se přijeli podívat návštěvníci z celé Moravy a my ji hodláme pořádát pravidelně každý rok.

Významné místo v naší činnosti zaujaly akce sportovně zábavného charakteru, které připravuje sekce sportu a turistiky pod vedením zkušeného a odpovědného ing. Františka Purgerta.

Snad nejtěžší úkol připadl sekci společenské zábavy, která jedenkrát v měsíci organizuje společenskou akci nazvanou „senior klub“, pracovně jí říkáme „senil klub“ nebo prostě „senil“.

Proč pokládáš tyto akce za nejnáročnější?

Už jenom proto, že je pořádáme v kavárenském prostředí. Od května 1985 do konce roku jsme pořádali „senior kluby“ v Kufru, Sokolovně, loděnici, Olympii, abychom nakonec poznali, že všude dobře a doma nejlépe. Prosincový „senil“ jsme raději pořádali doma — tj. v sále Sdruženého klubu ROH. Historie našeho putování se „senior klubem“ je složitá a nechci se o ní rozšiřovat.

Společenské večery „senior klub“ jsou také náročné tím, že musíme zkloubit programovou a taneční část večera tak, aby byli všichni návštěvníci spokojeni. Také trváme na společenském úboru a vymezili jsme věkovou hranici od 22 let nahoru. Vedoucím „senior klubu“ je Honza Nadrchal, který se snaží získávat další organizátory.

Všechny akce, které organizujeme si vyžádaly stálý štáb pořadatelů. O ten se stará Jirka Tomečka naprosto spolehlivě. A samozřejmě celá naše činnost stojí a padá s propagací, která je doposud problematická, ale příchodem ing. Jaroslava Straky a zkušeného ilustrátora Radka Langra se situace podstatně zlepšila.

Které akce KM pokládáš za úspěšné?

Především všechny poslechové večery. A to proto, že jsme je připravovali jen vlastními silami, bez profesionálních umělců a odborníků. Dále první ročník přehlídky folkových zpěváků „Hranický folkoktejl“. Byla to náročná akce, na které jsme si prověřili své síly. Vynikající byly všechny akce sportovní a turistické sekce. Od nejmasovější, kdy sedm desítek účastníků absolvovalo „Pochod na Helfštýn“, přes soutěž o titul „sádrový muž a betonová žena“ až po „Drakiádu“ pro nejmenší a branný závod pro pionýry. A stále diskutované „senior kluby“. Představili jsme na nich svým návštěvníkům zajímavé osobnosti a umělecké kolektivy, např. mistra světa ve hře na foukací harmoniku Lubomíra Plevu, jazzový soubor z NDR „jazz tower band“ a dali jsme prostor také amatérům a začínajícím umělcům. V období od dubna do konce roku 1985 jsme uskutečnili celkem 34 akcí.

Můžeš nám prozradit něco z plánu KM na tento rok?

Plán činnosti jsme zpracovali již v listopadu loňského roku. Ponechali jsme základní pracovní úseky o kterých jsem hovořil a činnost jsme rozšířili o akce vzdělávací — tj. přednášky, besedy, soutěže. Uvažujeme také o vytvoření Filmového klubu.

Abych vzbudil zájem veřejnosti prozradím některé plánované akce populárního charakteru, které se uskuteční v prvním pololetí. Budou to koncerty souborů SPIRITUÁL KVINTET, CITRON, VLAD. MIŠÍKA se skupinou, YO YO BAND, TANGO, klubové pořady např. s Vlastou Koudelovou a doc. Pondělíčkem „Jak lidé milují“, pořad trojice brňáků — Váně, Lašek, Vondrák, vystoupení kytaristy USA Tonny Ackermana za klavírního doprovodu Martina Kratochvíla atd.

A co na závěr?

Chci jen říci, že se budeme snažit naši práci stále zlepšovat a získávat pro ni další nadšence. Budeme se snažit, abychom nezklamali důvěru našeho zřizovatele — Sdruženého klubu ROH, kde doposud nacházíme v každé situaci podporu a pomoc. Bez nadšeného postoje vedení SK ROH by náš Klub mladých dodnes zůstal jen teorií.

Rozhovor připravil: B + H

K PADESÁTINÁM SOUDRUHA ZDENĚKA MAYERA

Místopředseda Městského národního výboru soudruh Zdeněk Mayer patří k lidem, kterým říkáme optimista, kamarád, přítel, soudruh. A nám, jeho vrstevníkům se nechce ani věřit, že se dne 20. 1. 1986 dožívá padesáti let. Stále mladý, usměvavý a plný energie.

Narodil se v Litoměřicích a osud ho zavál, tedy státní služba jeho otce, v roce 1950 do Hranic. Je tedy rodák z Čech, ale dnes již duší i řečí Moravák (možno dodat, že i chutí, protože dovede ocenit pohár dobrého vína z moravských vinic). Po absolvování Střední průmyslové školy strojnické v Přerově začal působit v konstrukci n. p. Sigma Hranice, po vojenské službě v témže podniku ve vývojové konstrukci, pak na úseku obchodně technických služeb, později v projekci dodavatelského útvaru n. p. Sigma, odkud byl vyslán na pětiletý pobyt do Egypta s pověřením koordinovat dodávky kontraktu 33 vodáren. Vrátil se obohacen o pracovní a životní zkušenosti, zdokonalil své jazykové znalosti v angličtině, ale také daleko od domova poznal, jak hluboký a citlivý vztah má k naší překrásné vlasti.

Zdeněk Mayer je člověk velmi čínorodý a jeho zájmy zasahují do rozdílných oborů. Má rád sport, v mládí to byla atletika a sportovní bezmotorové létání, nyní turistika a v zimě vášeň nejkrásnější — běžky. Umělecky se vyžívá ve fotografování a jen tak pro svou radost se pokouší o literární tvorbu. S manželkou soutěží v kuchařském umění, věnuje se zahradě a rodině, která se postarala, aby se ujal nové funkce a stal se úspěšným dědečkem.

Svou nezměrnou životní energii věnuje ve velkém rozsahu také veřejnému životu. Pracoval dlouhá léta jako funkcionář dřívějšího ČSM. Několik let ve funkci předsedy Okresního výboru ČSM a také jako člen ÚV ČSM za olomoucký kraj. V n. p. Sigma působil v jednotce Lidové milice a souběžně zastával stranické funkce. Byl členem CZV KSČ a předsedou základní organizace, dones působil jako lektor stranického vzdělávání. V červnu 1981 byl zvolen poslancem MěstNV v Hranicích a plenárním zasedáním do funkce jeho místopředsedy. Kdo ho zná, ví, že každou veřejně prospěšnou a politickou práci vykonává svědomitě a odpovědně.

Ne, jistě není prototypem dokonalého člověka a těchto pár řádků nemá být jeho oslavou. Ale jedno je jisté — padesátiny oslaví dobrý člověk a my mu přejeme do dalších let hodně zdraví a životní pohody.

Redakce

O PETRU ČEPICKÉM

Petr Čepický, jehož fotografie z představení VEBR versus Vebr v tomto Zpravodaji zveřejňujeme, prožil v mládí v našem městě a má k němu dodnes vřelý vztah.

Po absolvování Střední umělecko průmyslové školy v Brně pracoval čtyři roky jako výtvarník v Jednotném klubu pracujících. Poznali jsme v něm dobrého

kamaráda, spolehlivého pracovníka, nadaného a cílevědomého člověka. Jeho největší láskou bylo filmové umění a každoročně se pokoušel o přijetí na filmovou fakultu Akademie múzických umění v Praze. Trpělivost, neústupnost a pracovitost se v jeho případech vyplatily. Při třetích přijímacích zkouškách uspěl a byl přijat. Studoval obor kameramanství a FAMU absolvoval v roce 1974.

Jeho profesionální dráha kameramana zaznamenala rovněž postupný, ale o to trvalejší vzestup. Od počátečních zakázek pro Krátký film se propracoval k pozici vyhledávaného spolupracovníka hlavní redakce hudebních pořadů a hlavní redakce zábavných pořadů Čs. televize v Praze, kam byl po čase nastálo přijat jako hlavní kameraman. V současnosti je mimo jakoukoliv pochybnost špičkovým kameramanem těchto redakcí, pracuje na výběrových pořadech jako jsou silvestrovské programy, recitály našich nejlepších zpěváků, seriály, spolupracuje s nejlepšími režiséry jako je Jaromír Vašta, Zdeněk Podskalský a Jiří Adamec. Rovněž fotografuje a navrhuje propagační plakáty, obaly gramodesek apod.

Vybuďoval si právem pověst a respekt dokonalého a spolehlivého umělce, který je obdařen osobitým talentem a nechybí mu odvaha své vidění v praxi realizovat.

EH

Životní jubilea občanů Hranic v měsíci l e d n u 1 9 8 6

75 LET:

Pejřil Jaroslav, Hranice, 1. máje 1078
Snopková Marie, Hranice, Jiráskova 320
Malušová Marie, Hranice, 1. máje 645
Bajer Raimund, Hranice, Palackého 1512
Bílá Marie, Hranice, Leninova 67
Látal Svatopluk, Hranice, Mlýnský příkop 1789
Hlavicová Blažena, Hranice, Janáčkova 733
Klabačka Karel, Hranice, Sklený kopec 752
Halman Jaroslav, Hranice, Švermova 344
Schindlerova Žofie, Hranice, Drahotuše, Lipnická 210

80 LET:

Prokeš Jindřich, Hranice, Revoluční nám. 741
Homolová Antonie, Hranice, Dukelská 1207
Smetanová Aloisie, Hranice, Jurikova 632
Šafář František, Hranice, Drahotuše, Hranická 432

85 LET:

Juritzka Josef, Hranice, Gottwaldovo nám. 87
Vašínska Josef, Hranice, Slavíč 26

90 LET a více:

Střelec Josef, Hranice, Jiřího z Poděbrad 1010, 90 let
Krejčová Marie, Hranice, Hálkova 904, 90 let
Vinklárek Josef, Hranice, Palackého 1174, 91 let
Sieglová Marie, Hranice, Sov. armády 446, 91 let
Kafková Kamila, Hranice, Obránců míru 1361, 94 let

Sbor pro občanské záležitosti při radě MěstNV Hranice přeje všem jubilantům dobré zdraví a hodně životní pohody do dalších let.

Narozené děti v listopadu 1985 v Hranicích

Ančincová Petra, Hranice, Olšovec 31, nar. 1. 11. 1985
Uřinová Martina, Hranice, Drahotuše, Pivovarská 418, nar. 3. 11. 1985
Svítek Martin, Hranice, Rezkova 1670, nar. 8. 11.
Křížková Barbora, Hranice, Hromůvka 1505, nar. 10. 11.
Jančová Veronika, Hranice, tř. 1. máje 1621, nar. 11. 11.
Snášelová Lenka, Hranice, tř. 1. máje 1726, nar. 13. 11.
Špunar Jaroslav, Hranice, Na Hrázi 1733, nar. 13. 11.
Koblihová Romana, Hranice, Palackého 1468, nar. 14. 11.
Doleželová Lucie, Hranice, Galašova 1743, nar. 20. 11.
Mrkva Dušan, Hranice, kpt. Jaroše 1350, nar. 15. 11.

Zemřelí občané našeho města v měsíci — listopadu 1985

Řičánková Marie, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 15. 7. 1902
Ruml Jaroslav, Hranice, Fierlingerova 1599, nar. 25. 3. 1913
Hošťálek Václav, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 25. 9. 1904
Klězlová Anežka, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 28. 5. 1897
Cekota Pavel, Drahotuše, Nádražní 367, nar. 28. 10. 1964
Jandová Marie, Hranice, Vrchlického 706, nar. 14. 10. 1926
Lipovský Bohuslav, Hranice, Pod Lipami 1476, nar. 18. 7. 1925
Žurmanová Růžena, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 12. 8. 1897
Strnadel František, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 16. 12. 1902
Frieb Rudolf, Hranice, Boňkov 149, nar. 18. 7. 1924
Hepnerová Růžena, Hranice, ul. Přátelství 1366, nar. 8. 9. 1914
Klvaňa Jaroslav, Hranice, Tyršova 512, nar. 12. 5. 1931
Humplíková Marie, Hranice, Lhotka 3, nar. 8. 11. 1893
Křístek Richard, Hranice, Svatoplukova 79, nar. 29. 3. 1902
Novosadová Anděla, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 18. 5. 1898
Lukešová Pavla, Hranice, Hromůvka 1523, nar. 25. 8. 1950
Sedláková Anděla, Hranice, Vrchlického 526, nar. 21. 9. 1925
Bubeník Karel, Hranice, 1. máje 1618, nar. 8. 9. 1922
Jančíková Josefa, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 30. 12. 1896
Kučva Jaroslav, Zborovská 1291, nar. 21. 12. 1919
Šnejdrová Marie, Hranice, 14. října 60, nar. 28. 10. 1909

Čest a věčná památka všem zemřelým spoluobčanům!

PESTRÁ NABÍDKA KONCERTNÍCH VEČERŮ

Hudební život na přelomu měsíců leden a únor 1986 bude velmi pestrý. Začíná 17. ledna 1986 koncertem Brněnského akademického sboru, o němž přinášíme informace v samostatném článku. Pro nemoc odvolaný koncert KPH, který se měl konat v listopadu loňského roku a jehož program přednesou Antonín Pergler a Monika Tugendlieblová, se uskuteční dne 28. ledna 1986. O programu a umělcích jsme psali již v listopadovém Zpravodaji. V neděli 2. února 1986 navštíví naše město poprvé známý SPIRITUÁL KVINTET a serií koncertů vysoké úrovně uzavře dne 13. 2. 1986 Nové pražské trio. O něm přineseme informace v únorovém výtisku.

Dnes krátce k souboru „Spirituál kvintet“. Jde o první folkovou československou skupinu, která se poprvé představila na 1. Mezinárodním jazzovém festivalu v Karlových Varech v roce 1962. O dva roky později již doprovázela legendárního pokrokového amerického zpěváka Pete Seegera na jeho turné po ČSSR. Také jeho první zahraniční zájezd v roce 1966 na Jazz—Festival v Düsseldorfu (NSR) byl úspěšný. Spirituál kvintet dále vystupoval v Belgii, Bulharsku, Polsku, NDR, Řecku.

Repertoár souboru je velmi široký. Obsahuje folkové úpravy českých lidových písní, měšťanské písně českého národního obrození, adaptované popěvky evropské renesance a baroka, černošské spirituály, pracovní písně, balady, světově proslulé protiválečné písně, protestsongy i vlastní tvorbu členů skupiny. Odborná kritika staví Spirituál kvintet mezi nejlepší soubory podobného typu. Soubor hraje v obsazení:

Jiří Tichota, umělecký vedoucí — kytara
Irena Budveiserová — vokál
Zdena Tichotová — vokál
Jan Nedvěd — vokál, kytara
František Nedvěd, vokál, kytara 12 str.
Oldřich Ortinský — vokál
Dušan Vančura — vokál

Spirituál kvintet získal řadu prvenství na různých přehlídkách a festivalech. V roce 1980 zvítězil v anketě o nejlepšího účastníka Sokolovského festivalu politické písně a vedoucí souboru zde byl odměněn Zlatou medailí ÚV SSM. V roce 1983 získala skupina cenu odborného časopisu Melodie „Tip melodie“, ve stejném roce byla oceněna sólistka skupiny Irena Budveiserová na přehlídce VOKALIZA 83 za nejlepší ženský výkon. Na podzim roku 1984 provázela SPIRITUÁL KVINTET na koncertním turné po ČSSR sovětskou zpěvačku Žanu Bičevskou.

E H

MILAN HEIN V HRANICÍCH

Zájem o divadelní představení v našem městě poklesl již před lety. Přesto však předpokládáme, že vzbudíme zájem publika o připravovanou divadelní inscenaci.

Jde o monodrama Pavla Cmírala „Vebr versus Vebr“, které nastudoval známý divadelní a televizní režisér Pavel Háša. Autorem hudby a písniček je Petr Mandel. Populární pěveckou hvězdu Michala Vebra hraje v tomto příběhu Milan Hein, hranický rodák. Televizní diváci se s ním mohli seznámit např. v inscenaci „Odhalení jednoho spiknutí“, v trilogii „Sůl země“, v televizní opeře „Zuzana Vojířová“, v pohádce „Honza král“, v hudebně zábavných pořadech „Dnes uvádí Milan Hein, „Hádanky s písničkou“. Hostoval v představení „Pražský karneval“ na scéně Laterny magiky v Praze a v hlavní roli muzikálu „Hospoda ve Spessartu“ na jevišti Brandenburgertheater v NDR.

Představení „Vebr versus Vebr“ mělo svou premiéru v květnu 1985 v pražské Redutě, která je uvádí jako součást svého kmenového repertoáru. Hraje se tam každý měsíc a stejně jako ostatní představení tohoto oblíbeného pražského divadelka na Národní třídě, bývá dlouho dopředu vyprodáno.

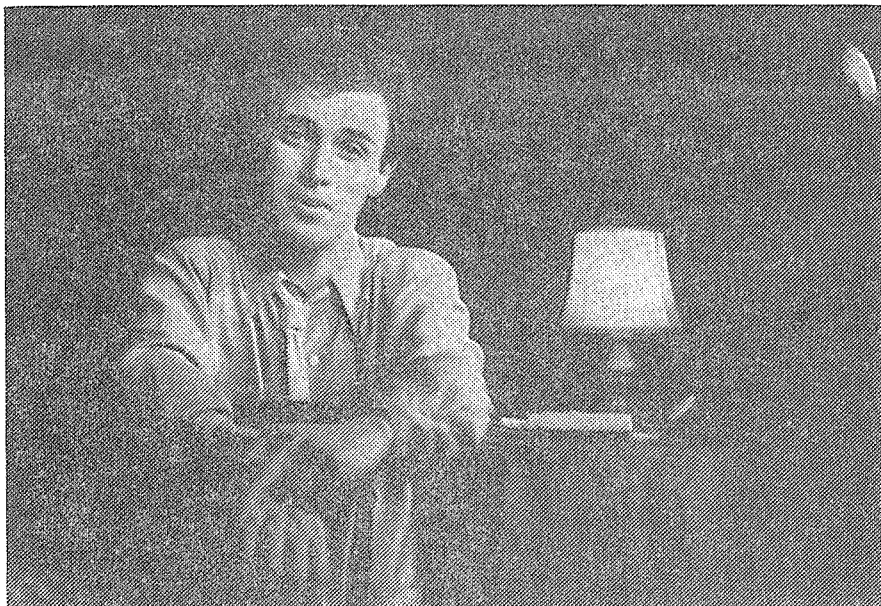
Děj inscenace „Vebr versus Vebr“ je situován do prostředí generální zkoušky festivalového galakonzertu. Tam se odvíjí příběh zpěváka, který je okolnostmi přinucen podívat se po úspěšných patnácti letech konečně sám na sebe a na příčiny svého pozvolného ústupu ze slávy. Kdo je Michal Vebr? Populární zpěvák středního proudu, stálice, člověk uvyklý popularitě. Čím více vypadá tato sku-

tečnost jednoznačněji, tím neočekávaněji se staví do cesty překážka. Přízrak konce téhle populární umělecké dráhy. Jde o to vystopovat zásadní příčiny této náhle vztyčené překážky. O otazník, na který si musí Vebr odpovědět sám. Ne zítra, ne někdy, ale teď hned. Má k tomu výtečnou příležitost, hodinu, dvě... na hotelovém pokoji. Je tu sám. Sám se sebou. Se vším, co bylo a proč to bylo. Teď je nutné ozřejmit si, kdo je, kým se chtěl stát a kým se skutečně stal.

O to jde autorovi inscenace Pavlu Cmíralovi, režiséru Pavlu Hášovi a herci Milanu Heinovi především.

Dramatickou zpověď populárního zpěváka nazvanou VEBR VERSUS VEBR, ve které hraje a zpívá Milan Hein, můžete navštívit dne 29. 1. 1986 v 19.30 hodin v sále Sdruženého klubu ROH.

E H

Milan Hein v inscenaci VEBR VERSUS VEBR.
Foto: Petr Čepický.

BRNĚNSKÝ AKADEMICKÝ SBOR hostem Kruhu přátel hudby v Hranicích

Brněnský akademický sbor, reprezentační soubor Hudební mládeže ČSR, vznikl v roce 1950. Zřizovatelem souboru je Klub školství a vědy Bedřicha Václavka. Sbor sdružuje studenty a absolventy všech brněnských vysokých škol. Zpěváky spojuje členství v Hudební mládeži ČSR. Těžištěm činnosti sboru je úsilí o stylovou interpretaci středověké, renesanční a barokní hudby, ale interpretuje i soudobou vokální tvorbu. Mladí čeští skladatelé komponují mnohá díla přímo pro tento sbor. Součástí repertoáru jsou také úpravy lidových písní a černošských

spirtuálů. Cílevědomá a často objevná dramaturgie sboru umožňuje posluchačům poznání zřídka prováděných skladeb minulosti i současnosti.

Sbor pravidelně vystupuje na koncertech, natáčí pro Československý rozhlas a televizi, zúčastňuje se domácích i zahraničních soutěží a festivalů. Od roku 1965 uskutečnil zahraniční zájezdy do Jugoslávie, Rakouska, Itálie, NSR, Dánska, USA, Maďarska, NDR, SSSR, Polska, Velké Británie, Bulharska, Francie, Finska, Španělska. K úspěchům sboru patří vítězství v mezinárodní soutěži akademický sborů IFAS 1968 v Pardubicích, v témž roce čtyři první ceny v mezinárodní soutěži sborového zpěvu v italské Gorizii, nejvyšší ocenění za interpretaci soudobých skladeb v roce 1974 v maďarském Debrecenu, cena za nejpůsobivější interpretaci soudobých skladeb na pardubickém festivalu IFAS 1975, dvě první a jedna třetí cena v mezinárodní sborové soutěži v anglickém Middlesbroughu roku 1976 a opakované vítězství o dva roky později, Grand Prix soutěže sborů ve francouzském Toursu v roce 1981.

Největších úspěchů dosáhl sbor pod vedením Lubomíra Mátlu, s nímž začal spolupracovat v roce 1963. V současné době je J. Mátl hlavním dirigentem Pražského filharmonického sboru a v Brněnském akademickém sboru již jen hostuje. Uměleckým vedoucím Brněnského akademického sboru se roku 1982 stal Petr Chromčák, posluchač brněnské Janáčkovy akademie múzických umění a Mátlův žák. Zaznamenal již úspěchy na 3. festivalu vokální symfonie NDR a jeně v roce 1963 a na samostatných koncertech v Brně i jinde v ČSR.

Brněnský akademický sbor se představí našemu publiku na VI. koncertu KPH dne 17. ledna 1986, který se bude konat v sále SK ROH (dříve JKP) v 19.30 hod.

PROGRAMY SK ROH

Neděle 12. 1.
velký sál
15.00 hodin

TANEČNÍ DISKOTÉKA
Uvádí Vojta Janíček

Pátek 17. 1.
velký sál
19.30 hodin

VI. koncert KPH
BRNĚNSKÝ AKADEMICKÝ SBOR
Umělecký vedoucí: Petr Chromčák

Úterý 28. 1.
sál LŠU
19.30 hodin

II. abonentní koncert KPH
ANTONÍN PERGLER — housle
MONIKA TUGENDLIEBOVÁ — klavír
Na program: J. S. Bach, L. van Beethoven, E. Ysaye, C. Franck

Středa 29. 1.
velký sál
19.30 hodin

Představení pražské „Reduty“
Pavel Cmíral: VEBR VERSUS VEBR
Dramatická zpověď populárního zpěváka.
Hraje a zpívá MILAN HEIN.

Neděle 2. 2.
velký sál
15.00 hodin

Koncertní odpoledne s první československou folkovou skupinou
SPIRITUÁL KVINTET
V komponovaném pořadu „Žízeň“ zazní úpravy lidových písní, balady, spirituály, tradicionály i vlastní tvorba.
Umělecký vedoucí: Jiří Tichota

Čtvrtek 13. 2.
sál LŠU
19.30 hodin

V. koncert KPH
NOVÉ PRAŽSKÉ TRIO
Arnošt Střížek — klavír
Jan Zvolánek — violoncello
Jiří Klika — housle

Předprodej vstupenek v kanceláři SK ROH, tel.: 20 74!

PROGRAMY KLUBU MLADÝCH při SK ROH

Středa 8. 1.
malý sál
19.30 hodin

Poslechový večer
HEAVY METAL
Připravili: V. Janíček a kolektiv KM

Sobota 18. 1.

SKRZ VALACHY NA BĚŽKÁCH
sportovně zábavná akce

Pátek 31. 1.
velký sál
20.00 hodin

SENIOR KLUB

PROGRAMY KINA SVĚT

1.—2. 1.

AFRIČAN
Dobrodružné setkání v tropické Africe.
Francouzský film, mládeži přístupný.

3.—6. 1.

PODRAZ II.
O prohrané sázce na vyhraný zápas.
Americký film, mládeži přístupný.

7.—9. 1.

OLDŘICH A BOŽENA
Příběh krvavého spiknutí z počátků českého státu.
Český film, mládeži nepřístupný.

10.—13. 1.

MOJI PŘÁTELE II.
Příběhy čtyř recidivistů, kterým jejich humor pomáhá překonávat životní problémy.
Italský film, mládeži nepřístupný.

14.—16. 1.

KLADIVO NA ČARODĚJNICE
Český film podle románu V. Kaplického a podle soudních zápisů z čarodějnických procesů.
Mládeži nepřístupný.

17.—20. 1.

DRUHÝ TAH PĚŠCEM
Neobvyklá šachová partie s agentem cizí rozvědky.
Český film, mládeži přístupný, nevhodný do 12 let.
V pondělí 20. 11. jen v 19.30 hodin.

20. 1.
17.00 hod.

TESTAMENT PROFESORA DOWELLA
Zločin a experiment v operačním sále.
Sovětská filmová sci-fi.
Hrajeme pro členy Klubu přátel sov. filmů.

21.—23. 1.

ZAMILOVANÝ BLÁZEN
Prázdniny v Římě trochu jinak.
Italský film, mládeži přístupný.

24.—27. 1.

LEGITIMNÍ NÁSILÍ
Drama muže, který hledal vrahy své rodiny.
Francouzský film, mládeži do 18 let nepřístupný.

28.—30. 1.

OBVINĚNÍ
Soudní projednávání zdánlivě jednoduchého případu vraždy.
Japonský film, mládeži nepřístupný.

31. 1. — 3. 2.

FANTOMAS
Jean Marais a Louis de Funés pronásledují záhadného zloducha
Francouzský film, mládeži přístupný.

Představení pro mládež

každou neděli ve 14.30 hodin

1. 1.

ČLOVĚK OBOŽIVELNÍK
Příběh chlapce, kterému otcův chirurgický zákrok umožnil žít na souši i ve vodě.
Sovětský film.

5. 1.

KDYŽ BURIAN „PRÁŠIL“
Starší česká veselohra.

-
12. 1.	TŘI VETERÁNI
Česká filmová pohádka pro velké i malé
19. 1.	POHANSKÁ MADONA
Dobrodružství neohroženého detektiva a jeho ctižádostivého šéfa na březích Balatonu.
Maďarský film.
26. 1.	JEN ŽADNOU PANIKU
Dobrodružná honba za zlatým pokladem na dně Balatonu.
Maďarský film.
2. 2.	FANTOMAS I.
Jean Marais a Lous de Funés pronásledují záhadného zloducha
Francouzský film.
-

Představení pro děti

každou sobotu v 15.00 hodin

4. 1.	VELKÉ SNY MALÉHO KLUKA
Pohádka NDR. O pomalém chlapci, mluvící kočce a provazochodkyni z plakátu.
11. 1.	ŽLUTÝ KUFŘÍK
Sovětský film. Veselá honba za zázračnými bonbony.
18. 1.	UŽ SE NEBOJÍM
Český film. Vyprávění o velké samotě a malé naději.
25. 1.	OBUŠKU, Z PYTLE VEN!
Český film. O chudém muzikantovi, lakovém krčmáři a kouzelném stařečkovi.
-

Představení pro školní družiny

7. a 8. 1.	UKRADENÉ SLUCHÁTKO
České pásmo. Šestkrát uličkami dětských snů.
14. a 15. 1.	PŘÍHODY VEVERKY MÍŠI
Maďarský loutkový film.
21. a 22. 1.	MALÁ ČARODĚJNICE
Český loutkový film.
28. a 20. 1.	PŘÍHODY MALÉHO JEDNOROŽCE
Barevná japonská pohádka.
-

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou, vydává Sdružený klub ROH
v Hranicích. Tisknou MTZ Olomouc, provoz 12, Leninova 21. — Cena Kčs 2,—.
Povoleno ONV Přerov pod číslem: o 380823085.